

СКЛАДОВІ СИЛАБУСУ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Інтеграція змісту дошкільної та початкової освіти»

I. Основна мета засвоєння курсу полягає у підготовці студентів – майбутніх педагогів вихователів і вчителів початкової школи до модернізації, безперервності, наступності дошкільної та початкової ланок освіти.

II. Місце освітнього компоненту в програмі підготовки фахівців певної спеціальності / освітньої програми.

Освітній компонент «Інтеграція змісту дошкільної та початкової освіти» дозволяє набути студентам додаткових фахових компетенції при опануванні циклу освітніх компонентів професійної підготовки, складений відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього рівня «Бакалавр», галузі знань 0101 «Педагогічна освіта», спеціальності 013 «Початкова освіта».

III. Завдання освітнього компоненту - формування готовності майбутніх фахівців до забезпечення безперервності педагогічного процесу двох суміжних освітніх ланок: дошкільної та шкільної, до реалізації найважливіших завдань, які визначає Національна доктрина розвитку освіти, у зв'язку з розбудовою національної системи освіти, а саме до ідеї безперервності шляхом забезпечення наступності, інтеграції змісту та координації навчально-виховної діяльності на різних вікових ступенях; готовності до реалізації принципу неперервності освіти шляхом забезпечення цілісності процесу розвитку навчання і виховання старших дошкільників та молодших школярів, надання дітям однакових можливостей розвитку в період їхньої підготовки до навчання у школі.

IV. Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування даного освітнього компоненту

• *Основні знання :*

- мати цілісне уявлення про шляхи забезпечення безперервності педагогічного процесу двох суміжних освітніх ланок: дошкільної та шкільної, до реалізації найважливіших завдань, які визначає Національна доктрина розвитку освіти;
- розуміти ідеї безперервності шляхом забезпечення наступності змісту та координації навчально-виховної діяльності на різних вікових ступенях;
- усвідомити важливість принципу неперервності освіти для забезпечення цілісності процесу розвитку навчання і виховання старших дошкільників та молодших школярів.

• *Основні уміння :*

- здійснювати організацію освіти на засадах дитиноцентризму, індивідуального підходу в підготовці дошкільників до навчання, адаптації їх до шкільних умов;
- удосконалювати, уніфікувати системи знань, умінь і навичок, способів навчально-пізнавальної діяльності відповідно до наступності, неперервності, спадковості між дошкільною та початковою освітою на засадах розвивального навчання;
- володіти прийомами співробітництва між учасниками навчально-виховного процесу;
- реалізовувати шляхи партнерської взаємодії науковців, працівників управлінських та методичних служб різних рівнів та педагогів практиків;
- забезпечувати поступовий перехід від дошкільної до початкової освіти.

V. Короткий зміст освітнього компоненту

Тема 1. Інтеграційні засади побудови освітнього процесу в навчальних закладах.

Освіта як педагогічна категорія в контексті глобалізації та викликів часу. Дошкільна освіта у структурі загальної системи освіти. Сутність і характеристика передшкільної освіти як проміжного зв'язку між дошкільною та початковою ланками освіти. Вектори наступності і перспективності дошкільної та початкової ланок освіти в сучасному освітньому просторі. Інтеграція як основа впровадження нових методик навчання в «Новій українській школі».

Необхідність використання інтегрованого підходу до занять в сучасному дошкільному закладі.

Тема 2. Організації передшкільної і початкової освіти в теорії і практиці загальної освіти. Наступність і перспективність дошкільної та початкової ланок освіти в сучасному освітньому просторі. Сутність і характеристика передшкільної освіти як проміжного зв'язку між дошкільною та початковою ланками освіти. Підготовка дітей старшого дошкільного віку до навчання в школі в теорії дошкільної освіти. Стан організації передшкільної освіти в теорії і практиці загальної освіти. Педагогічні умови організації інтеграції змісту дошкільної та початкової освіти. Дитиноцентризм.

Тема 3. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до проведення інтегрованих занять у контексті наступності дошкільної та початкової освіти. Наступність і перспективність навчання в системі неперервної освіти. Забезпечення розвивального освітнього середовища в навчальному процесі. Партнерство взаємодії дошкільної та початкової ланки освіти. Спрямованість навчально-виховного процесу дошкільного закладу на формування готовності дітей до нової соціальної позиції «школяр».

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу.

Кафедра педагогіки та методики початкового навчання : доцент І.М. Янковська.

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу.

На вивчення освітнього компоненту відводиться 90 год (3 кредити ЄКТС) в яких : лекційних – 12 год, семінарських – 32 год, , самостійної роботи студентів – 46 год.

Дисципліна викладається в 7, 8 семестрах.

VIII. Основні інформаційні джерела до вивчення освітнього компоненту.

1. Ананьин Г. Е. О системном подходе в воспитании / Г. Е. Ананьин // Педагогика. — 2011. — № 8. — С. 77 – 80 .

2. Абраменкова В. В. Социальная психология детства: развитие отношений ребенка в детской субкультуре / В. В. Абраменкова. — Москва : Московский психолого-социальный институт ; Воронеж : НПО «Модэк», 2000. — 416 с. — (Сер. «Библиотека школьного психолога»).

3. Анастаси А. Психологическое тестирование : в 2-х кн. Кн. 1 / А. Анастаси ; [пер. с англ.]. — Москва : Педагогика, 1982. — 542 с.

4. Андреев В. И. Педагогика : учебный курс для творческого саморазвития / В. И. Андреев. — 2-е изд. — Казань : Центр инновационных технологий, 2000. — 608 с.

5. Андреева Г. А. Краткий педагогический словарь / Г. А. Андреева, Г. С. Вяликова, И. А. Тюткова. — Москва : В. Секачев, 2005. — 181 с.

6. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні / А. М. Богуш, Г. В. Беленька, О. Л. Богініч [та ін.] ; наук. кер. проф. А. М. Богуш. — Київ : Видавництво «Світоч», 2012. — 26 с.

7. Безрукова В. С. Словарь нового педагогического мышления / В. С. Безрукова. — Москва : Академия, 2000. — 176 с.

8. Богуш А. М. Дефініції «Дитинство», «Духовність» і «Довкілля» у педагогічній спадщині В. Сухомлинського / А. М. Богуш // Педагогічні нотатки та роздуми. — Запоріжжя : ТОВ «ЛПС», 2001. — С. 45 –58.

9. Богуш А. М. Вектор наступності державних стандартів дошкільної та початкової освіти / А. М. Богуш // Дошкільне виховання. — 2012. — № 7. — С. 21 –23.

10. Гавриш Н. Інтегровані заняття: Методика проведення. / Н.В.Гавриш. – К.: Шкільний світ, 2007. – 128с.

11. Коломієць Л.І. Модель професійної підготовки вчителів початкових класів до забезпечення наступності навчання дітей дошкільного і молодшого шкільного віку / Л.І. Коломієць // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : Збірник наук. праць. – Випуск 30 / Редкол.: І.А.Зязюн

12. Лапшина І.М. Підготовка вчителя нової української школи: проблеми та шляхи їх вирішення / І.М.Лапшина : матеріали міжвузівської (заочної) науково-практичної

конференції (Хмельницький, 28 лютого 2017р.). – Хмельницький: ХГПА, 2017. – С. 138 – 142.

13. Нова школа. Простір освітніх можливостей: Проект для обговорення [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України / За заг. ред. М.Грищенка. – 34с. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/2016/08/17/mon.pdf>.

Бібліографія:

1. Мухина В.С. Что такое готовность к учению? / В. С. Мухина // Семья и школа. — 2007;

2. Нікітіна О.О. Модифікація діяльнісного підходу до формування навчальної діяльності молодших школярів у ХХ — на початку ХХІ ст. / О. О. Нікітіна // Педагогіка вищої та середньої школи. — 2012;

3. Піроженко Т. Проблема визначення критеріїв оцінювання рівня розвитку дитини / Т. Піроженко // Дитячий садок. — 2015;

4. Поніманська Т. І. Соціокультурні засади проблеми дитинства в контексті концепції гуманістичного виховання / Т. І. Поніманська // Теоретико методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. праць. — Київ ; Житомир, 2003;

5. Пустовіт Г. Діяльнісний підхід у навчанні особистості в позашкільному закладі: психологічний аспект / Г. Пустовіт // Рідна школа. — 2007;

6. Роціна С. М. Розвивальне освітнє середовище навчального закладу як умова особистісного розвитку учнів / С. М. Роціна // Педагогічний альманах : зб. наук. пр. / редкол.: В. В. Кузьменко [та ін.]. — Херсон : РІПО, 2011;

7. Савченко О. Новий етап розвитку 4 -річної початкової школи / О. Савченко // Дошкільне виховання. — 2001.

ІХ. Система оцінювання :

Поточний контроль : оцінювання виконаних практичних завдань, тестів, творчих завдань.

Підсумковий контроль : залік у VIII семестрі.